

УДК 327.8 (73+569.1)

ПОЛІТИКА СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ ЩОДО ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОГО КОНФЛІКТУ У СИРІЇ

Артем Денисенко

Чорноморський державний університет імені Петра Могили
Україна, 54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10
e-mail: eugene4today@gmail.com

Майже одразу після Другої Світової війни і до приходу у Білий дім Барака Обамаи Сполучені Штати Америки завжди вважали Близький Схід регіоном «пріоритетним і ключовим для інтересів національної безпеки США». 44-й Президент США вирішив переорієнтувати зовнішню політику Вашингтону, перевівши її ключовий вектор з Близького Сходу на Азійсько-Тихоокеанський регіон.

Проте багатотисячні демонстрації та мітинги із закликами до оновлення владних структур і певної лібералізації політичного життя, які розпочалися у Тунісі у 2010 році та пройшли у більшості близькосхідних держав, зробили відхід США з Близького Сходу надскладним. Громадянська війна у Сирії, яка дуже швидко прибрала усіх рис інтернаціоналізованого конфлікту. Прямо чи дотично за останні чотири роки на боці одного з багатьох комбатантів вступили у боротьбу не лише такі регіональні сили як Ісламська Республіка Іран, Катар і Саудівська Аравія, а й долучилися Російська Федерація, Франція, Велика Британія і, навіть, Німеччина.

Для дипломатії США «сирійська криза» стала одним з найбільших викликів XXI ст. Для усього регіону – найбільшим військовим конфліктом з 1988 року. Відносини США та Дамаску, офіційного й опозиційного, є темою актуальною як у розрізі розуміння лінії, де проходять межі можливостей політичного, економічного та військового механізмів впливу американської дипломатії на сучасний геополітичний стан справ, так і в плані аналізу перспектив режиму Башара Асада після закінчення фази ескаляції та бойових дій на території Сирійської держави.

Отже метою автора є аналіз динаміки й

еволюції зовнішніх зносин Сполучених Штатів Америки та Сирійської Арабської Республіки, роль і діяльність Вашингтону щодо військово-політичного конфлікту в Сирії, який розпочався у 2011 році. Для реалізації поставленої мети автор вбачає за необхідне здійснити аналіз політики адміністрації Барака Обамаи щодо сирійського конфлікту за допомогою аналізу та співставлення двосторонніх і багатосторонніх відносин Вашингтону з країнами регіону, а також іншими державами, які у тій чи іншій формі залучені до цього конфлікту.

Логічно, що найбільший науковий доробок щодо вивчення американо-сирійських відносин зробили вчені-політологи із США. Серед авторів основних публікацій можна виділити Джеремі М. Шарпа (Jeremy M. Sharp) і його доповідь для Конгресу, директора Центру Близькосхідних досліджень (Center for Middle East Studies) Джошуа Лендіса (Joshua Landis) і його наукове есе «The U.S. – Syrian Relations», низка публікацій старшого радника Стімсонівського центру Мони Якубіна (Mona Jacubin). Окремої уваги заслуговує робота професора Марка Н. Катца (Mark N. Katz) під назвою «U.S. Policy toward Syria: Making the Best of a Bad Situation?»

Сполучені Штати встановили дипломатичні відносини з Сирією у 1944 році після того, як США визнали, що Сирія досягла фактичної незалежності від французького мандата. У 1967 р. Сирія розірвала дипломатичні відносини із США у результаті арабо-ізраїльської «Шестиденної війни» і відновила відносини лише у 1974 р. Сирійська Арабська Республіка була в американському списку держав-спонсорів тероризму з моменту створення цього списку у 1979 році. Через постійну підтримку та надання при-

тулку для терористичних організацій, Конгрес запровадив проти Сирії низку законодавчо закріплених штрафних санкцій, у тому числі експортні санкції, які зазначені у Акті про відповідальність Сирії (повна назва мовою оригіналу – Syria Accountability and Lebanese Sovereignty Restoration Act (SALSRA)). Даний документ унеможливував для сирійської держави отримання більшості форм економічної чи іншої підтримки та фінансування з боку США і придбання американського військового устаткування [1].

У 1990-2001 рр. США і Сирія фрагментарно співпрацювали щодо деяких регіональних питань, але відносини з 2003 і до початку 2009 року лише погіршувалися. На початку 2009 р. Адміністрація Барака Обами вирішила переглянути свою політику у Сирії у світлі зміни стану справ у країні та регіоні, що призвело до спроб встановити постійний діалог з офіційним Дамаском, щоб знайти ті сфери, співробітництво в яких було в інтересах обох сторін, зменшити напруженість у регіоні, а також сприяти встановленню миру на Близькому Сході.

США вживають низку заходів щодо вирішення гуманітарної кризи, викликаной насильством і громадянською війною у Сирії, надаючи допомогу внутрішньо переміщеним особам і біженцям, що вимушені полишити межі Сирії. Вашингтон неодноразово підтримував устремління сирійського народу до створення демократичної Сирії та надання прямої нелетальної підтримки помірній сирійській опозиції [2].

У 2004 році США запровадили економічні санкції проти Сирії відповідно до Акту про відповідальність Сирії, який забороняв або обмежував експорт і реекспорт більшості американських товарів до Сирії. Санкції у серпні 2008 р. забороняли американським громадянам і компаніям експорт до Сирії послуг і вводили заборону громадянам США вести бізнес з представниками сирійської нафтової галузі, у тому числі пряму заборону на імпорт сирійських нафтопродуктів. У відповідь на жорстоке придушення мирних демонстрацій на початку 2011 р., уряд США починаючи з квітня 2011 р. ввів додаткові санкції проти тих громадян Сирійської Арабської Республіки, які були

причетні до порушень прав людини або відкрито підтримували режим Башара Асада [3].

Сирійська Арабська Республіка і після початку внутрішнього конфлікту продовжувала підтримувати роботу свого посольства у США. 18 березня 2014 р. Державний департамент повідомив представників посольства, що їх діяльність повинна бути негайно припинена, і що весь персонал посольства, окрім тих його дипломатів і працівників, які є громадянами США або мають постійний вид на проживання, повинні покинути межі Сполучених Штатів до 31 березня 2014 року. Це повідомлення також вимагає призупинення операцій почесних консульств Сирії у Трої, штат Мічиган і Х'юстоні, штат Техас.

У свою чергу і США не розірвали повністю дипломатичних відносин. Хоча посольство США у Дамаску призупинило свою роботу у лютому 2012 року, а інтереси Сполучених Штатів у столиці Сирії представляє посольство уряду Чеської Республіки, у Сирії присутній спеціальний посланник США Даніель Рубінштейн.

Протягом багатьох років двосторонні відносини між Дамаском і Вашингтоном коливалися між періодами взаємного співіснування та відвертої конфронтації й ворожечі. Але навіть тоді, коли відносини були напруженими, фундаментальна політика Сполучених Штатів по відношенню до Сирії у зв'язку з принциповою позицією США щодо арабо-ізраїльського конфлікту залишалася незмінною. У той же час Сполучені Штати підтримують резолюцію Ради Безпеки ООН номер 242 щодо повернення Ізраїлю до кордонів на початок 1967 року. Реалізація цього документу привела б до повернення Голанських висот під контроль сирійської влади [4].

Зі свого боку, Сирія часто дуже жорстко критикує американську політику на Близькому Сході. У той же час, однак, Дамаск визнає, що Резолюція 242 містить положення на його користь. Сирія була готова вести переговори із США з приводу арабо-ізраїльського конфлікту й інших регіональних питань, за умови, що зустрічі дипломатів проводитимуться негласно та «у закритому форматі».

У 1990-2001 рр. США і Сирія співпрацювали у вирішенні деяких регіональних питань, але у 2003 р. відносини знову погіршилися. Особливе занепокоєння в уряді США викликали наступні дії офіційного Дамаску: відмова сирійського уряду боротися з іноземними бойовиками, які використовують Сирію в якості транзитної бази по шляху до Іраку; відмова сирійців депортувати з країни соратників колишнього режиму Саддама Хусейна; втручання сирійців у справи Лівану; підтримка палестинських бойовиків; ситуація з правами людини; прагнення створити або купити на «тіньовому ринку» зброю масового знищення. На початку 2009 р. обидві країни знову почали співпрацювати у вирішенні регіональних питань [5].

У березні 2011 р. групу сирійських студентів було заарештовано у південній частині міста Дераа за написання політичних графіті на стінах будинків зі словами «Геть режим». Після цього у місті почалися акції протесту. Ця акція була розцінена державною владою САР як прояв солідарності з іншими опозиційними силами регіону, які стали частиною «Арабської весни». Жорстка реакція уряду на цей та інші заклики сирійського народу до демократизації політичного життя переросла у багатоденні демонстрації, які призвели до ескалації напруженості. Трохи згодом ця напруженість у суспільстві переростає у відкритий збройний конфлікт, який триває вже чотири роки.

Сирійський уряд неадекватно відреагував на демонстрації, застосувавши силу до протестуючих, у результаті чого по всій країні почали спалахувати повстання, які з часом переросли у повномасштабну громадянську війну. За цей час загинуло більше 146 тис. чоловік, а близько 10 млн. чоловік стали біженцями як всередині країни, так і за її межами.

У відповідь США ввели стосовно сирійського режиму жорсткі санкції, які здійснюються у координації з країнами Європи, Азії й арабського світу.

Уряд США неодноразово закликав президента Башара аль-Асада піти у відставку і дати можливість сформувати перехідний уряд. Державний секретар США Джон Кер-

рі є одним із політиків, які очолили зусилля міжнародного співтовариства щодо пошуків політичного рішення конфлікту шляхом переговорів між режимом Башара Асада та представниками «демократичної опозиції» [6].

Політику адміністрації Б. Обама щодо Сирії критикують ще з моменту початку боротьби між режимом Асада й інсургентами, тобто з 2011 року. У численних публікаціях стверджується, що Росія, Іран і Хезболла усіяко підтримують режим Асада, у той час як США зробили дуже небагато для своїх союзників. Це й дозволило алавітській меншості, опорі режиму Асада, залишитися при владі і продовжити утиски більшості арабів-сунітів, а також інших релігійних общин Сирії. Крім того саме небажання США допомогти помірній опозиції пішло на користь радикальним джихадистам і таким чином зменшило перспективи співпраці із США нового (набагато менш демократичного) уряду, який має(-в) виникнути після падіння режиму правління Башара Асада.

Крім того, погрози адміністрації Барака Обама відповісти на використання сирійськими урядовими військами хімічної зброї проти своїх супротивників у серпня 2013 р. військовими засобами багато хто сприйняв як такі, що відірвані від реальності, враховуючи, що режим Асада вбив набагато більше сирійських громадян, використовуючи звичайні види озброєння. Крім того, те, що в адміністрації Обама погодилися з російською пропозицією взяти арсенал сирійської хімічної зброї під міжнародний контроль, здивував багатьох, особливо тих, хто висловлював побоювання, що режим Асада не бажає повністю реалізувати взяті на себе міжнародні зобов'язання щодо ліквідації цього виду озброєнь, а Москва не хоче або не може змусити Дамаск на це. Нарешті, багато хто побоюється, що відмова адміністрації Обама зупинити режим Асада від продовження бійні своїх громадян не тільки дозволила статися у Сирії гуманітарній катастрофі, яка триває вже три роки, а й може бути сприйнята іншими диктаторами, як індульгенція на те, що вони теж можуть вбивати своїх внутрішніх противників абсолютно безкарно [7].

Всі ці критичні зауваження сирійської політики адміністрації Обами є доволі серйозними. Є, однак, кілька дуже важливих міркувань, які спонукали адміністрацію Обами відкрито не втручатися у перебіг сирійської кризи і які, дуже ймовірно, змусять Білий Дім проводити таку політику і надалі.

Першим серед них є власні переконання та бачення зовнішньої політики США самим президентом. Обама вивів американські війська з Іраку, а в Афганістані залишив лише доволі обмежений контингент. Барак Обама прийшов до влади у тому числі із розумінням того, що обидві військові компанії ініційовані Джорджем Бушем-молодшим для адміністрації є «трясовиною», витрати вже набагато перевищили отримані переваги. У той час як Б. Обама погодився втрутитися у лівійський конфлікт у 2011 р., у випадку з Сирією Обама прийняв рішення вести дуже обережну політику та спробувати вирішити проблему більше дипломатичними, аніж військовими методами. Крім того, після падіння режиму «джамахірїї» майже на усій території Лівії встановилися політичний хаос і безперервні міжплемінні акти насильства, які межують з повномасштабною війною. Ще й факт нападу на консульство США у Бенгазі у 2012 році, скоріш за все ще більше переконали Барака Обаму, що активне втручання США у сирійський конфлікт, що поступово ускладнюється, швидше за все, не має сенсу [8]. Крім того, вже зараз зрозуміло, що Конгрес та американська громадськість виступають проти яких-небудь втручання США у Сирії.

На сьогодні Обама провів «червону лінію», заступивши за яку Дамаск змусить Сполучені Штати на військовий удар проти регулярної сирійської армії (такою лінією є використання режимом Асада хімічної зброї). Проте подібне рішення мав би ще схвалити Конгрес, а сьогодні ясно, що Конгрес не проголосує за ще одну наземну операцію американської армії на Великому Близькому Сході. До того ж контроль за обома палатами парламенту перейшов до політичних опонентів голови держави – республіканців. Обама, звичайно, може дозволити використання збройних сил і без схвалення Конгресу, як часто робили і попередні президенти. Для цього режиму

Асада треба вчинити щось кричуще жорстоке, наприклад, провести ще одну хімічну атаку проти своїх супротивників, хоча, подібний крок зі сторони сирійського президента є маловірогідним, особливо у світлі постійної підтримки російської авіації.

Безпека Ізраїлю також служить в якості мотивації для адміністрації Обами не втручатися у Сирію. З режимом Асада тісно пов'язані два найсильніших противники Ізраїлю – Іран і Хезболла. В офіційному Дамаску Ізраїль також навряд чи вбачає друга чи партнера. Ізраїльська влада, однак, враховує той факт, що режим Асадів (і за часів Хафеза, і за його сина Башара) зберіг на сирійсько-ізраїльському кордоні режим припинення вогню ще з кінця арабо-ізраїльської війни 1973 р. У той час як, безумовно, бажаючи бачити Сирію позбавлену хімічної зброї, Ізраїль побоюється, що якщо режим Асада впаде, то може просто бути замінений на набагато більш ворожий по відношенню до єврейської держави, і цей конфлікт по лінії сирійсько-ізраїльському кордону цілком може відродитися. Відповідно Адміністрація Барака Обами цілком поділяє ці занепокоєння [9].

Ще одним фактором, що перешкоджають втручання США у Сирії є те, що адміністрація Обами не хоче подальшого погіршення відносин з Росією. Простіше кажучи: Вашингтон не хоче, аби можлива військова операція США у Сирії була розцінена Кремлем як ворожий крок, адже Вашингтон хоче співпрацювати з РФ з низки питань, що мають важливе значення для адміністрації Обами. Це, зокрема, іранське ядерне досє, виведення американських військ з Афганістану через Росію та/або російських союзників у Центральній Азії (через різке погіршення пакистано-американських відносин), і, що найбільш важливо у даному контексті, зберіганні та ліквідації запасів хімічної зброї Асадів.

Досягти прогресу по кожному з вищевказаних питань буде досить складно, навіть, якщо Москва буде активно співпрацювати, але може бути набагато складніше, якщо російське керівництво відмовиться йти на діалог щодо цих міжнародних проблем.

Нарешті, надія адміністрації Обами на

поліпшення ірано-американських відносин може також мотивувати його не втручатися у сирійський театр бойових дій. Військове втручання США у сирійський конфлікт може послабити позиції президента Рухані та його союзників всередині вертикалі влади в ІРІ, які висловлюють бажання активізувати зв'язки по лінії Вашингтон – Тегеран.

Покращення ірано-американських відносин у майбутньому, навпаки, може призвести до того, що Тегеран захоче дистанціюватися від режиму Асада чи принаймні заявить щось на кшталт фрази президента Росії Путіна «Ми не підтримуємо Асада, ми підтримуємо Сирію».

Дехто може заперечити, що деякі з цих вигод від американського невтручання у Сирії, такі як поліпшення відносин з Росією та Іраном, є химерними та навряд чи будуть досягнуті. Чи матиме місце у майбутньому прогрес у відносинах США з цими двома надважливими партнерами для алавітського режиму незрозуміло. Проте чітко зрозуміло, такий прогрес є пріоритетом для адміністрація Обами усі чотири роки другої каденції.

Звичайно, були і міркування протилежного характеру. Так уряди Франції, Туреччини, Саудівської Аравії та Катару намагалися переконати Вашингтон, аби той відігравав більш активну роль у врегулюванні сирійського конфлікту, і були розчаровані небажанням Обами піти на це. Так британський парламент відмовився дати згоду на застосування військової сили проти регулярної сирійської армії після того, як остання застосувала хімічну зброю. Це показало, що навіть підтримка урядом великої країни, засновниці НАТО, військових дій проти Сирії не гарантує автоматичної підтримки таких кроків громадськістю чи підтримки на законодавчому рівні.

Значна кількість противників сирійської військової кампанії серед представників громадських рухів та організацій у Франції і Туреччини може значно обмежити те, наскільки лідери цих держав зможуть підтримати повноцінну наземну операцію американської армії та її союзників проти Асада (тим більше, коли мова йде про участь у коаліції подібній до «лівійської»).

Саудівська Аравія і Катар особливо пра-

гнули до більшої американської військової залученості щодо подій у Сирії і були ображені, коли Обама спочатку оголосив про підготовку до більш активних кроків з боку Вашингтона, а потім вирішив згорнути навіть підготовку інсургентів-сирійців за кошти Пентагону. Справді, це привело до того, що ще більше представників арабських держав заговорили про власне розчарування в американській зовнішній політиці і що це лише підштовхує їх до пошуку нових союзників. Але так як малоймовірно, що яка-небудь інша держава буде готова і здатна замінити Сполучені Штати в якості гаранту безпеки, не кажучи вже про більшу підтримку сирійської опозиції, Вашингтон навряд чи стурбований цими заявами та перспективою втратити вплив у країнах Затоки на користь якогось іншого міжнародного актора [10].

Крім того, жоден з урядів, які добиваються того, аби Башар Асад пішов у відставку, не хочуть, аби на зміну йому прийшов режим радикального сунітського джихаду. Справді, це дійсно є основним спільним інтересом, що усіх зацікавлених урядів, неважливо яку позицію вони займають: про-асадівську чи анти-асадівську, або нейтральну – аби у Сирії не прийшли до влади радикальні ісламісти.

Хоча моральна сторона політики Обами щодо невтручання у сирійські події може викликати нарікання, сама ця політика безумовно, є раціональною, прагматичною і такою, що відповідає як внутрішнім політичним обмеженням, так і міжнародній геополітичній ситуації. Тим не менш, у той час як зрозуміло, що адміністрація Обами не хоче втручатися у Сирії, аби не отримати третій Ірак або привести до повалення режиму Асада, що відкриє шлях до влади та контролю над більшою чи майже усією територією Сирії для сунітських джихадистів, тривале продовження війни також не в інтересах ані Америки, ані будь-якої іншої держави (якби її лідери не ставилися до фігури Башара Асада) – особливо Туреччини, Йорданії та Лівану, які зазнають серйозних труднощів із-за значного напливу числа біженців через спільні із Сирією кордони [11].

Після закінчення операції військово-космічних сил РФ, які ще раз показали, що

урядові збройні сили не мають великої переваги над силами опозиції, слід добиватися переговорів між певними представниками владної вертикалі Асада та представниками помірної опозиції.

Цей процес слугуватиме на користь маргіналізації «яструбів» з обох сторін. Сполучені Штати, звичайно, потребують підтримки і співпраці кількох інших урядів, щоб виконати цю важку задачу. Наразі дуже малоймовірно, що це може бути досягнуто без американського лідерства.

Воно й зрозуміло, чому адміністрація Обама бачить політику невтручання, як таку, що найбільше відповідає прагматичним інтересам Америки. Слід сподіватися, що США зможуть перетворити міжнародне співробітництво, яке виникло щодо сирійської хімічної зброї, у платформу для ширшого діалогу, де буде напрацьоване вирішення конфліктів спільними зусиллями усіх сторін. А це у свою чергу буде служити не тільки прагматичним інтересам адміністрації Обама, але і її ідеалам.

Як висновок, можна зазначити, що проаналізований у статті розклад переваг і недоліків військового втручання США у військово-політичний конфлікт у САР видається маловірогідним, проте й пошуки дипломатичного вирішення кризи також дуже далекі від конкретних рішень і вироблення чітких планів дій щодо врегулювання політичної та гуманітарної катастрофи. У 2016 р. США та низка регіональних політичних лідерів будуть лише виробляти той підхід, втілення у життя або відмова від якого буде вже у руках нового, 45-го президента Сполучених Штатів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

0. U.S. Relations with Syria [Електронний ресурс] // U.S. Department of State. Bureau of Near Eastern Affairs. Fact Sheet. – 20.03.2014. – Режим доступу: <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/3580.htm>

1. Sharp J. Syria: Background and U.S. Relations / Jeremy M. Sharp [Електронний ресурс] // Congressional Research Service – April 26, 2010. – Режим доступу: <http://fpc.state.gov/documents/organization/142735.pdf>

2. Blanchard C. Armed Conflict In Syria: Overview and U.S. Response / Christopher M. Blanchard, Carla E. Humud, Mary Beth D. Nikitin [Електронний ресурс] // Congressional Research Service. – October 9, 2015. – Режим доступу: <https://www.fas.org/sgp/crs/mideast/RL33487.pdf>

3. Hinnebusch R. Syrian Foreign Policy and The United States: From Bush to Obama / Raymond Hinnebusch, Marwan J. Kalaban, Bassma Kodmani, David Lesch [Електронний ресурс] // St Andrews Papers on Contemporary Syria. – 09/2010. – Режим доступу: <https://www.researchgate.net/publication/264298709>

4. Scheller B. The Wisdom of Syria's Waiting Game: Foreign Policy Under the Assads / Bente Scheller [Електронний ресурс] // Hurst. – 2014. – 256 p. – Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=tkheBAAAQBAJ&dq=syrian+foreign+policy+the+united+states&hl=ru&source=gbs_navlinks_s

5. Gani J. The Role of Ideology in Syrian – U.S. Relations: Conflict and Cooperation / J.K. Gani [Електронний ресурс] // Palgrave Macmillan. – 2014. – 256 p. – Режим доступу: <http://www.palgrave.com/page/detail/?k=9781137358356>

6. Hudson J. Top U.S. Diplomat: Political Solution to Syrian Civil War Now In Sight / John Hudson [Електронний ресурс] // Foreign Policy. – December 1, 2015. – Режим доступу: <http://foreignpolicy.com/2015/12/01/top-u-s-diplomat-political-solution-to-syria-civil-war-now-in-sight/>

7. Jenkins B. 10 Reasons U.S. Influence Has Fallen in the Middle East / Brian Michael Jenkins [Електронний ресурс] // Slate Magazine. – 16.09.2013. – Режим доступу: http://www.slate.com/articles/news_and_politics/foreigners/2013/09/america_s_influence_in_the_middle_east_has_fallen_to_p_10_reasons.html

8. Simes D. Saunders P. Obama's Dangerous «No War, No Peace» Strategy in Syria / Dimitri K. Simes, Paul J. Saunders [Електронний ресурс] // The National Interest. – October 15, 2015. – Режим доступу: <http://nationalinterest.org/feature/obama%E2%80%99s-dangerous-no-war-no-peace%E2%80%9D-strategy-syria-14092>

9. Cassidy J. America's Vital Interests in Syria / John Cassidy [Електронний ресурс] // The New Yorker. – November 3, 2015. – Режим доступу: <http://www.newyorker.com/news/john-cassidy/americas-vital-interests-in-syria>

10. Katz M. U.S. Policy towards Syria: Making the Best of a Bad Situation? / Mark N. Katz [Електронний ресурс] // Wilson Center. Viewpoints – October 2013. – № 41. – Режим доступу: https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/us_policy_toward_syria_making_best_of_bad_situation.pdf

Денисенко Артем *Політика Сполучених Штатів Америки щодо військово-політичного конфлікту у Сирії*

Майже усі американські політологи та дослідницькі центри з питань Близького Сходу визначають громадянську війну у Сирії як один з найважливіших військово-політичних конфліктів цього десятиліття. США вже майже 100 років активно залучені у проблеми близькосхідних держав. У статті розглянута політика адміністрації президента Обама, розглянуті її переваги і недоліки, основні мотиви та рішення. Також наведені коротка передісторія відносин США з режимом Башара Асада та позиції основних союзників Сполучених Штатів щодо «сирійської кризи».

Ключові слова: Сирія, адміністрація Обама, режим Башара Асада, Сполучені Штати, «сирійська криза»

Денисенко Артем *Политика США в отношении военно-политического конфликта в Сирии*

Почти все американские политологи и исследовательские центры по вопросам Ближнего Востока определяют гражданскую войну в Сирии как один из важнейших военно-политических конфликтов этого десятилетия. США уже почти 100 лет активно вовлечены в проблемы ближневосточных государств. В статье рассмотрена политика администрации президента Обамы, рассмотрены ее преимущества и недостатки, основные мотивы и решения. Также приведены краткая предыстория отношений США с режимом Башара Асада и позиции основных союзников США по «сирийскому кризису».

Ключевые слова: *Сирия, администрация Обамы, режим Башара Асада, Соединенные Штаты, «сирийский кризис»*

Denisenko Artem *U.S. policy in regard to the military and political conflict in Syria*

Almost all American political scientists and research centers on the Middle East define a civil war in Syria as one of the most important military and political conflicts of this decade. United States for almost 100 years are actively involved in the problems of the Middle Eastern states. The article deals with the policy of the Executive Office of the President, its advantages and disadvantages, the main reasons and solutions are discussed. Also it gives a brief background of U.S. relations with the regime of Bashar al-Assad and the positions of the main allies of the US in regards of « Syrian crisis».

Keywords: *Syria, Obama administration, Assad regime, United States, «Syrian crisis»*

Рецензенти:

Кринко Є.Ф., д.і.н., професор

Шкляж Й.М., д.і.н., професор

Надійшла до редакції 12.01.2016 р.